

PLAN ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ

dla Zielonogórsko-Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego

Podsumowanie wraz z uzasadnieniem prognozy
oddziaływania na środowisko

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Opracowanie pt.

Podsumowanie wraz z uzasadnieniem prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej w Zielonogórsko-Nowosolskim Obszarze Funkcjonalnym”

zostało przygotowane na zlecenie Urzędu Miasta Zielonej Góry przez firmę:

Zespół Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o. o.

ul. Sielecka 35
00-738 Warszawa
www.zdgtor.pl

na podstawie umowy nr FE-II.042.9.2022 z dnia 2 listopada 2022 r.

Skład autorski opracowania:

mgr inż. Marek Karłowski

mgr inż. Maciej Mysona

mgr Michał Grobelny

mgr Bartłomiej Kasiuk

mgr inż. Michał Męczyński

mgr Dawid Kulawczuk

Jakub Balik

Skład i opracowanie graficzne: Natalia Jamróż

Dane zawarte w opracowaniu są aktualne na dzień 07.09.2023 r.

SPIS TREŚCI

Spis treści	2
Słownik pojęć	3
1. Wstęp.....	4
2. Ramowy przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	5
3. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko	5
4. Udział społeczeństwa w prognozie oddziaływania na środowisko, konsultacjach społecznych	6
5. Podsumowanie i wnioski z przebiegu postępowania w sprawie prognozy oddziaływania na środowisko	7
6. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań	8

SŁOWNIK POJĘĆ

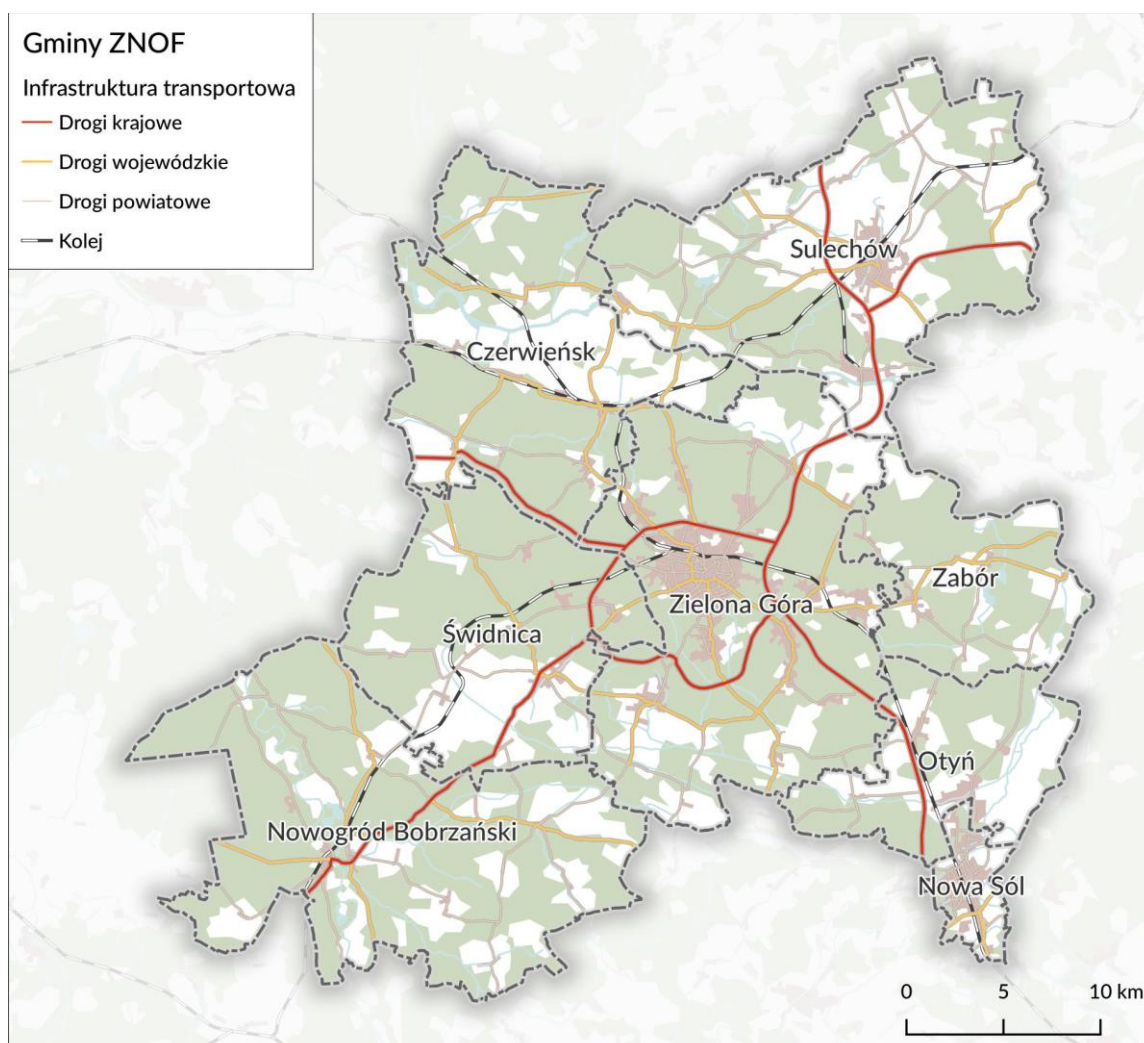
JST – Jednostka samorządu terytorialnego.

SOOŚ – Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko, w dokumencie również jako Strategia.

SUMP/PZMM – *Sustainable Urban Plan Mobility* (pol. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej).

Ustawa SOOŚ – Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

ZNOF – Zielonogórsko-Nowosolski Obszar Funkcjonalny, w dokumencie określony również jako Obszar lub Obszar Funkcjonalny. W skład Obszaruchodzi 8 JST: gmina Miasto Zielona Góra, gmina Miasto Nowa Sól, gmina miejsko-wiejska Sulechów, gmina miejsko-wiejska Czerwieńsk, gmina miejsko-wiejska Nowogród Bobrzański, gmina miejsko-wiejska Otyń, gmina wiejska Świdnica, gmina wiejska Zabór.

1. WSTĘP

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.7.2001) oraz Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029) – zwana dalej „Ustawą SOOŚ”.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ww. Ustawy do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Dodatkowo zgodnie z art. 42 ust. 2 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko był projekt Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Zielonogórsko-Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego (PZMM dla ZNOF), zwany dalej „Planem”.

2. RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w następujących etapach:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu wymagającego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko;
- uzyskanie wymaganych opinii;
- zapewnienie udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

3. SPORZĄDZENIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko przystąpiono po przygotowaniu projektu Planu. Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 i 52 Ustawy SOOŚ. Wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim o wymagane opinie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości Planu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z 05.01.2023 r. (WZŚ.411.221.2022.DT) uzgodnił zakres Prognozy. Następnie po sporządzeniu projektu Prognozy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 18.08.2023 r. (WZŚ.410.278.2023.DT) zaopiniował pozytywnie projekt dokumentu.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 20.01.2023 r. (NZ.9022.627.2022/2023.MZ) uzgodnił zakres Prognozy. Następnie po sporządzeniu projektu Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 30.08.2023 r. (NZ.9022.386.2023.MZ) zaopiniował pozytywnie projekt dokumentu.

4. UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH

Na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Zielonogórsko-Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego wraz z możliwością zapoznania się z dokumentacją.

Możliwość udziału społeczeństwa i zapoznania się z zapisami PZMM dla ZNOF wraz z prognozą została zapewniona poprzez:

- publiczne wyłożenie dokumentacji do wglądu w siedzibie Urzędu Miasta Zielona Góra, Wydział Funduszy Europejskich (ul. Stary Rynek 1, 65-067 Zielona Góra);
- ogłoszenie na stronie internetowej Urzędu Miasta Zielona Góra pod adresem: <http://www.zielona-gora.pl/PZMM/>

Zgodnie z art. 40 ww. ustawy zapewniona została możliwość wnoszenia uwag i wniosków dotyczących Prognozy oddziaływania na środowisko Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Zielonogórsko-Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego. Uwagi i wnioski można było składać w terminie od 03.08.2023 r. do 27.08.2023 r. w następujących formach:

- drogą elektroniczną bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym – na adres e-mail: Funduszeeu@um.zielona-gora.pl;
- drogą korespondencyjną, pocztą tradycyjną na adres Urzędu Miasta Zielona Góra, Wydział Funduszy Europejskich (ul. Stary Rynek 1, 65-067 Zielona Góra);
- ustnie do protokołu w Urzędzie Miasta Zielona Góra, Wydział Funduszy Europejskich (ul. Stary Rynek 1, 65-067 Zielona Góra).

Podczas trwania konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag do Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej oraz Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko.

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotowy dokument stanowi uzupełnienie pozostałych dokumentów rozwojowych, zarówno Obszaru Funkcjonalnego jako całości, jak i poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się w nim, a także pełne opracowanie w zakresie rozwoju systemu transportowego Obszaru Funkcjonalnego. Zgodnie z metodyką Prognozy na obszarze objętym opracowaniem oceniono szczegółowo możliwe oddziaływania wszystkich celów szczegółowych przewidzianych do realizacji w ramach Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Zielonogórsko-Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego na wybrane komponenty środowiska.

Przy ocenie wykorzystano wypracowane kryteria oceny oddziaływania uwzględniające stan i największe problemy środowiska na terenie gmin objętych PZMM dla ZNOF, możliwe oddziaływania i charakterystykę projektów, które mogą być wsparte przez Plan oraz cele dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, krajowego, wojewódzkiego, ponadlokalnego, lokalnego oraz gminnych.

Dokument uwzględnia działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, jak również rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w dokumencie. Wspomniane rozwiązania stanowią niejako przewodnik, który odpowiada na pytanie – jak w skuteczny sposób wdrażać działania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej z poszanowaniem elementów środowiska.

Dalsza część Prognozy zawiera informacje na temat możliwych transgranicznych oddziaływań na środowisko oraz propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień dokumentu, do których zostały przyjęte następujące wskaźniki:

- emisje CO₂ z systemu transportowego Zielonogórsko-Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego;
- jakość powietrza – emisje PM_{2,5} z sektora transportu;
- udział zrównoważonych sposobów przemieszczania (cały ZNOF);
- wskaźnik dostępności czasowej transportu publicznego;
- wskaźnik motoryzacji (liczba zarejestrowanych samochodów osobowych na 1 000 mieszkańców);
- liczba wypadków drogowych oraz ofiar wypadków drogowych na 100 tys. mieszkańców;
- liczba ofiar wypadków drogowych z udziałem pieszych i rowerzystów;
- udział powierzchni obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w odległości 1 km od węzłów przesiadkowych, przystanków i stacji kolejowych na terenie ZNOF w ogóle powierzchni ww. terenów w ZNOF;

- intensywność zabudowy w odległości 3 km od węzłów przesiadkowych, przystanków i stacji kolejowych na terenie ZNOF.

Wskaźniki te dają możliwość określenia, czy realizacja Planu wpłynęła na zmianę wskazanych wartości: czy zakładane cele zostały osiągnięte, a co za tym idzie, czy projekt Planu okazał się skuteczny.

6. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ

Kompleksowa realizacja założeń Planu będzie miało zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. W przypadku odnotowania negatywnego oddziaływania na obszary i obiekty chronione, pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt czy wpłynięcia negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 podjęte będą odpowiednie rozwiązania projektowe w celu zniwelowania niekorzystnych efektów zaplanowanych inwestycji. Rozwiązaniem alternatywnym w takiej sytuacji będzie:

- oddalenie inwestycji od granic obszaru lub lokalizacji obiektu objętego ochroną;
- przeprowadzenie wyznaczonego zakresu działań kompensacyjnych wskazanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a w ostateczności brak realizacji inwestycji.

Szczegółowe rozwiązania w tym zakresie będą wprowadzane na etapie sporządzania dokumentacji technicznej i uzyskiwania decyzji środowiskowych.

Należy zauważyć, iż inwestycje potencjalnie negatywnie oddziałujące na środowisko z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów.

W przypadku realizacji zaproponowanych w Planie działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko proponuje się zastosować rozwiązania alternatywne. Warianty alternatywne należy rozważyć w taki sposób, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać działania administracyjne, organizacyjne i zabiegi techniczne.

Ustawa SOOŚ wprowadziła obowiązek przeanalizowania wariantu, w którym zakładamy brak wprowadzania jakichkolwiek zmian (zaniechanie realizacji inwestycji, czy brak realizacji założeń ocenianego dokumentu), tzw. opcja zerowa. Wariant niezrealizowania inwestycji nie oznacza,

że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe.

Precyzyjne rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów (inwestycji/zadań). W projekcie Planu nie ma informacji technicznych, które pozwoliłyby na przeprowadzenie skutecznej analizy wariantów alternatywnych w odniesieniu do planowanych inwestycji. Ze względu na duży poziom ogólności projektowanego Planu, szczegółowe rozwiązania w tym zakresie będą wprowadzane na etapie realizacji inwestycji zawartych w dokumencie.

PZMM dla ZNOF

